

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2025-0572784	Datum opzoeking:	12/06/2025
Referentienummer:	Diestersstraat 17-1	Zoekdata:	71053H0445/00C000
Perceel:	71053H0445/00C000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Sint-Truiden afdeling SINT-TRUIDEN 1 AFD, sectie H met perceelnummer 0445/00C000 [71053H0445/00C000]

Informatievraag: Beschermd onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

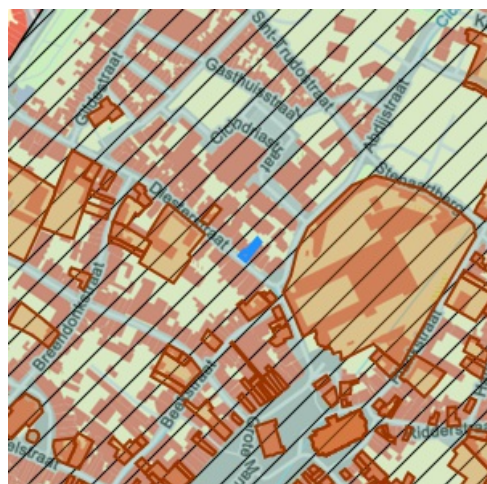
- Het onroerend goed is geen beschermd onroerend erfgoed

Legende

 Cultuurhistorische landschappen	 Monumenten
 Archeologische sites	 Overgangszones
 Stads- en dorpsgezichten	

Informatievraag: Vastgestelde inventaris onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Historische stadskern van Sint-Truiden: (detail zie bijlage)

Legende

 Landschapsatlas	 Archeologische zones
 Landschapelijk erfgoed	 Bouwkundig erfgoed

Informatievraag: Erfgoedlandschap (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in het erfgoedlandschap

Legende

- Landschapelijk erfgoed

Informatievraag: Unesco werelderfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Stadhuys Sint-Truiden met belfort: buffer:** (detail zie bijlage)

Legende

- Bufferzones
- Kernzones

Informatievraag: Gebieden geen archeologie (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend erfgoed is niet opgenomen in gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt

Legende

- Gewestelijk
- Gemeentelijk

Informatievraag: Erfgoed plannen (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen erfgoed plannen

Legende

- Beheersplannen
- Onroerenderfgoedrichtplannen

Informatievraag: Wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Historische stadskern van Sint-Truiden:** Archeologisch (detail zie bijlage)

Legende

- Archeologische erfgoed elementen
- Archeologische erfgoed gehelen
- Bouwkundig erfgoed elementen
- Landschappelijk erfgoed elementen
- Landschappelijk erfgoed gehelen

Informatievraag: Archeologienota's (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen goedgekeurde archeologienota's

Legende

- Archeologienota's

Informatievraag: Eindverslag archeologie (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen eindverslagen van archeologisch onderzoek

Legende

 Eindverslag archeologie

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan een goed beschermen als het door de erfgoedwaarden van algemeen belang is. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Is het onroerend goed beschermd, dan gelden er verschillende specifieke juridische (per monument, stads- of dorpsgezicht of cultuurhistorisch landschap) gevolgen om het behoud ervan te garanderen. Bovendien kan je beroep doen op verschillende vormen van financiële ondersteuning.

Er zijn vier mogelijke vormen van bescherming: een beschermd monument, een beschermd cultuurhistorisch landschap, een beschermd stads- of dorpsgezicht en een beschermde archeologische site. Binnen elk van deze statuten is het mogelijk om een overgangszone in te stellen. Zo'n zone ondersteunt de erfgoedwaarden van het beschermde goed.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met rechtsgevolgen. De rechtsgevolgen zijn minder uitgebreid dan bij een beschermd erfgoed. Bovendien gelden voor alle vastgesteld bouwkundig en landschappelijk erfgoed in Vlaanderen eenzelfde set rechtsgevolgen.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet bevoegdheid voor steden en gemeenten voor het inventariseren van bouwkundig en landschappelijk erfgoed. De Vlaamse overheid inventariseert het archeologisch erfgoed, varend erfgoed en de landschappelijke gehelen (Landschapsatlas).

Erfgoedlandschap

Anders dan bij een bescherming of vaststelling van een onroerend goed verloopt de procedure van een erfgoedlandschap via de regelgeving Ruimtelijke Ordening. Als er voor een gebied een RUP wordt opgemaakt, kan de plannende overheid (gemeente, provincie of Vlaanderen) ervoor kiezen om hier ook een erfgoedlandschap in af te bakenen. Zo kunnen er stedenbouwkundige voorschriften gekoppeld worden aan het erfgoedlandschap waarmee ingezet wordt op erfgoedzorg. Wordt je goed erfgoedlandschap, moet je rekening houden met zorgplicht.

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel zeven beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette, de volledige Brugse binnenstad, het Zoniënwoud, de Wortel-Kolonie en begraafplaatsen en herdenkingsites van WO I.

Gebieden geen archeologie

De kaart wordt sinds 2016 periodiek vastgesteld door het agentschap. Op die manier kunnen percelen of gebieden die beantwoorden aan de criteria voor opname op korte termijn op de kaart opgenomen worden. Dit geeft bouwheren, verkavelaars en ontwikkelaars met plannen voor dergelijke percelen de mogelijkheid om vrijgesteld te worden van een archeologisch vooronderzoek, zonder vertraging en bijkomende kosten.

Plannen

Een goedgekeurd beheersplan legt geen actieve verplichtingen op. Het is en blijft een geconcretiseerde beheersvisie voor een erfgoedplaats. Toch heeft het document in zekere mate een 'dwingend' kader waarbinnen je moet blijven: als je werken wil uitvoeren, moeten ze stroken met de beheersdoelstellingen uit het beheersplan. Zijn de beheersdoelstellingen niet meer passend, dan kan je een aanpassing van het beheersplan aanvragen of een nieuw beheersplan opmaken. De geldigheidsduur van een plan is 24 jaar. In bepaalde gevallen heb je een goedgekeurd beheersplan nodig om een erfgoedpremie aan te vragen.

Geïntervieweerd wetenschappelijk onroerend erfgoed

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed.

Geïntervieweerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Archeologienota's en nota's

Een bouwheer is in bepaalde gevallen verplicht om een archeologienota toe te voegen aan een vergunningsaanvraag. Hij stelt daarvoor een erkend archeoloog aan om een archeologisch vooronderzoek uit te voeren en een archeologienota op te stellen. Of je verplicht bent een archeologienota toe te voegen aan je vergunningsaanvraag is onder meer afhankelijk van: oppervlakte perceel en bodemingreep, ruimtelijke bestemming van perceel en of het terrein zich situeert in een beschermde archeologische site, in een vastgestelde archeologische zone of in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.

Eindverslag archeologisch onderzoek

Bij bouw- of verkavelingsprojecten maakt een erkend archeoloog verschillende verslagen op om archeologisch erfgoed te documenteren. De bouwheer moet aangeven of er archeologisch erfgoed op het terrein wordt verwacht en hoe hiermee zal worden omgegaan. Een vooronderzoek resulteert in een archeologienota of een nota bij een uitgesteld vooronderzoek. Als uit het vooronderzoek blijkt dat een archeologische site verder onderzocht moet worden, volgt een opgraving, uitgevoerd door een erkend archeoloog. Binnen twee maanden na het veldwerk maakt de archeoloog een archeologierapport met voorlopige bevindingen, dat aantoont dat het werk op het terrein is voltooid en de bouwwerkzaamheden kunnen beginnen. Het definitieve eindverslag, met alle onderzoeksresultaten, wordt binnen twee jaar na de opgraving bezorgd.

Wetgeving

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info

www.onroenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van het Agentschap Onroerend erfgoed via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: Diesterstraat 17-1)

Resultaat opvraging perceel gelegen in Sint-Truiden afdeling SINT-TRUIDEN 1 AFD, sectie H met perceelnummer 0445/00C000 [71053H0445/00C000]

Vastgestelde inventaris

Vastgestelde archeologische zone: Historische stadskern van Sint-Truiden

vastgestelde archeologische zone

Beknopte karakterisering

Typologies [steden, stadsomwallingen](#)

Datering [middeleeuwen, nieuwe tijd](#)

Beschrijving

De historische stadskern is een immense en complexe archeologische zone die het resultaat is van een eeuwenlange intense bewoning binnen de stedelijke grenzen, meestal een omwalling. De stadsplattegrond kent een cumulatief karakter en verschillende fasen, met een oude nederzettingkern die soms teruggaat op een vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid. Voor de afbakening is in eerste instantie gekeken naar het 19de-eeuwse gereduceerde kadaster omdat dit de eerste nauwkeurige kadasterkaart is die nog een tijdsbeeld geeft van voor de industrialisering.

Is de aanduiding van

- **Sint-Truiden (Sint-Truiden)** Deze zone omvat de historische stadskern van Sint-Truiden.

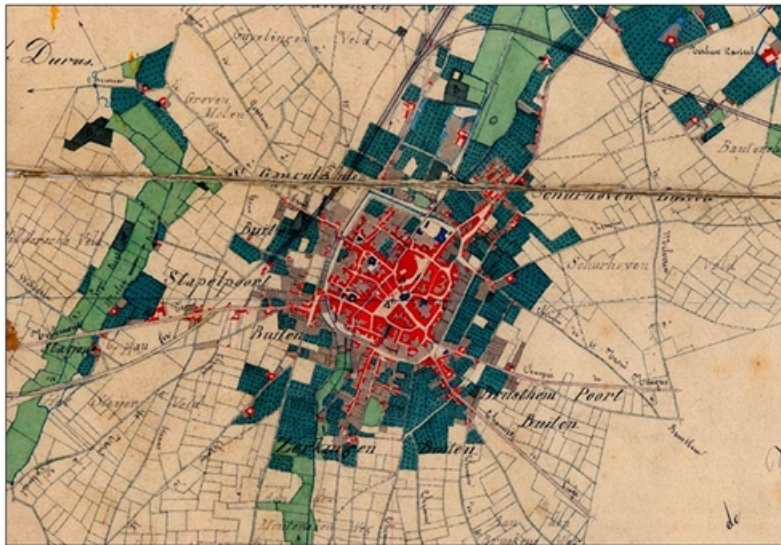
Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11920>

Beschermingsbesluiten

- [Historische stadskern Sint-Truiden - https://id.erfgoed.net/besluiten/5916](https://id.erfgoed.net/besluiten/5916)
Vaststellingsbesluiten

Historische stadskern van Sint-Truiden

Beknopte karakterisering

Typologies steden, stadsomwallingen

Datering middeleeuwen, nieuwe tijd

Beschrijving

Algemene Beschrijving

Sint-Truiden is gelegen in het zuidwesten van de provincie Limburg, in de Haspengouwse leemstreek. Het glooiende reliëf wordt er doorsneden door talrijke zijtakken van de Gete. De stad ligt in en langs de vallei van de Cicindriabeek. Deze beek ontspringt ten zuiden van de stad, loopt via de Beekstraat de stad in en verlaat de stad in het noordoosten. De abdijgebouwen werden op de zuidoostelijke helling van deze beek ingeplant (De Winter 2010, 2-3).

De gronden rond de stad worden gekenmerkt door droge en natte leembodems. Op het gewestplan staat de historische stadskern van Sint-Truiden hoofdzakelijk ingekleurd als woongebied met cultureel-historische en/of esthetische waarde. Ook parkgebied en woongebied komen aan de rand van de stadskern voor.

Archeologische nota

Hoewel Sint-Truiden mogelijk een Romeinse kern heeft (De Winter 2010, 41), gaat het ontstaan van het huidige stadje terug tot de vroege middeleeuwen, met name tot de stichting van de Sint-Trudoabdij in 664. Het huidige Sint-Truiden is als nederzetting rond de abdij uitgebouwd. De vestiging van het klooster situeert zich in een hele reeks stichtingen in de 7de-8ste eeuw in onze regio (Charles 1965, 76). De Sint-Trudo abdij is gebouwd op een bestaand domein *Sarchinium*. Dit domein was omgeven door dicht woud aan drie zijden, aan de westelijke zijde werd het begrensd door de moerassige beemden van de Cicindriabeek. Trudo, een edelman van Frankische afkomst, liet een kerk en klooster bouwen op een kleine verhevenheid op de rechteroever van deze beek. De stichting is een van de oudste kloosterstichtingen van Vlaanderen en dateert uit het midden van de 7de eeuw. Na de dood van Trudo groeide er al gauw een kleine nederzetting rond de abdij. Bedevaarders kwamen er het graf van Trudo bezoeken (De Winter 2010, 1-2).

In 740 wordt het klooster van Sint-Trudo omgevormd tot benedictijnenabdij. Deze wordt in 883 samen met de nederzetting verwoest door de Noormannen. Onder impuls van keizer Otto I, wordt de abdij samen met de nederzetting heropgebouwd, onder het patronaat van het bisdom Metz. Deze nederzetting groeide rondom het marktplein met invalswegen die aan het marktplein vertrekken (dibe/geheel/20972).

In de 11de eeuw was Sint-Truiden al uitgegroeid tot een versterkte stad, met een aarden wal en gracht met toegangspoorten (www.eyes-e-tools.com). De stad werd toen *Oppidum Sancti Trudonis* genoemd. Intussen was ook de abdij die in deze periode gebouwd werd en een ongeziene bloei kende, een erg indrukwekkend gebouw geworden (De Winter 2010, 1-2).

Op de abdijsite werden in het verleden al meermaals opgravingen uitgevoerd, waarbij de focus meestal lag op het vrijleggen van restanten van de abdijkerk.

Zo werd in 1939 een opgraving uitgevoerd door van Hoeymissen en Boes die grote delen van de abdijkerk blootlegde, voor zover deze zich niet onder de seminariekerk bevonden. Tijdens de oorlog werd het onderzoek enkele keren hervat, en wordt er o.a. gegraven voor de abdijtoeren (De Winter 2010, 21-34).

Enkele jaren later, in 1949, gingen Breuer en Lemaire op zoek naar de kapel voor Sint-Trudo uit de 12de eeuw. Over deze opgraving is weinig geweten (De Winter 2010, 25-27).

In recentere tijden, wordt na de brand van 1975 ervoor geijverd om archeologisch onderzoek te laten uitvoeren op de nog niet eerder vrijgelegde delen van de abdijkerk. In 1982 werd de opgraving uitgevoerd. Intussen was het internaat al weer opgebouwd en zijn delen van de abdijkerk onherroepelijk verloren gegaan door de nieuwbouw. Toch worden nog verschillende opeenvolgende kerkgebouwen blootgelegd, waaronder ook muren van de allereerste kerk uit de 7de eeuw. Ook een groot aantal graven werd aangesneden (De Winter 2010, 28-30).

In 1992 werd de crypte nogmaals onderzocht naar aanleiding van het publiek toegankelijk maken ervan. In 1996 kwamen een aantal begravingen aan het licht tijdens de aanleg van nutsvoorzieningen ten zuidwesten van de crypte. De laatste opgravingen aan de abdij werden uitgevoerd in 2005 waarbij muren en funderingen uit verschillende bouwfasen werden blootgelegd (De Winter 2010, 31-32).

In 1086 (of 1087) werd de stad ingelijfd bij het prinsbisdom Luik, maar behield de abdij zijn jurisdictie over een deel van het grondgebied. Het voogdijschap over de stad was reeds lange tijd een twistpunt tussen verschillende heren, voornamelijk de hertogen van Leuven en de graven van Duras, een klein graafschap in het zuidwesten van Limburg. Dit gaf aanleiding tot verschillende belegeringen en plunderingen (dibe/geheel/20972).

Intussen werd in de 1129 de eerst omwalling vervangen door een stenen vestingsmuur die werd uitgebouwd tot een indrukwekkende gordel van poorten en torens. Na de ontmanteling in 1675 en de afbraak van de overblijvende muren bleef het tracé nog bewaard in het stadspark en de vesten (www.eyes-e-tools.com). Archeologisch noodonderzoek aan de Sluisberg (Clockempoort) bracht, naast middeleeuwse en postmiddeleeuwse bewoningssporen, mogelijk sporen van de omwalling aan het licht. Enkele opmerkelijke bevindingen van dit onderzoek zijn een kuil uit de late bronstijd - vroege ijzertijd en een bunker uit de Tweede Wereldoorlog (Pauwels 2006, 308-314).

In de late middeleeuwen waren vooral de lakennijverheid en de handel over lange afstand belangrijk voor Sint-Truiden; de abdij speelde een belangrijke rol in deze handelsactiviteiten (De Winter 2010, 1-2). De wisselwerking tussen de stad en abdij komt verder o.a. tot uiting in de stichting van heel wat andere religieuze instellingen waar de abdij aandeel in had. De Sint-Gangulfuskerk, de oudste kerk van de stad, werd opgericht op bevel van de abt. Ook de parochiekerk (Onze-Lieve-Vrouw) werd in de 12de eeuw zo opgericht. Het Sint-Agnesbegijnhof (13de eeuw) en het minderbroederklooster (13de eeuw) werden beide opgericht op gronden die door de abdij werden geschonken. De scheiding tussen het geestelijke en het wereldlijke domein werd gevormd door de markt. Op deze scheiding werden de hallen (14de eeuw) en later het stadhuis (18de eeuw) opgericht (De Winter 2010, 41).

Bij archeologisch onderzoek in de kelders van het stadhuis werden sporen aangetroffen die dateren van vóór de bouw van het stadhuis. Mogelijk werd de gracht die de scheiding vormde tussen abtelijk en prins-bisschoppelijk domein aangesneden. Ook andere sporen dateren uit de vroege en volle middeleeuwen. Drie ovens dateren ten vroegste uit de 13de–14de eeuw. De functie van de ovens is onduidelijk, maar mogelijk dienden er 2 als bakoven. De functie van de derde oven is onduidelijk (Driesen 2009, 16).

De 15de eeuw is een vrij woelige periode: in 1405 was er de belegering en inname van de stad door Hendrik de Horne van Luik; in 1467 vond de Slag van Brustem plaats. Karel de Stoute nam het op tegen het Luikse leger, met beleg en inname van de stad, en verwoesting der versterkingen tot gevolg (10 jaar later startte men met de bouw van nieuwe versterkingen); in 1489 belegerde Robert van der Marck Sint-Truiden (Venken 1993, 196).

In 1568 werd de stad ingenomen door Willem de Zwijger; door haar afhankelijkheid van het prinsbisdom had de stad echter weinig te lijden van de Spaanse troepen. In 1675 werd de vesting door Lodewijk XIV ontmanteld: de poorten werden opgeblazen, en de ommuring verdween geleidelijk; de enige restanten zijn de onderbouw van de Brustempoort, en een gedeelte van de stadswal in de kloostertuin der minderbroeders; het tracé bleef echter behouden, op de meeste plaatsen in de vorm van beboomde dreven (cf. Tienesevest, Tichelrijlaan, Kazernevest) die, samen met de torens van het stadhuis, van de Onze-Lieve-Vrouwekerk en van de abdijkerk, mee het stadssilhouet bepalen (www.eyes-e-tools.com).

Na de middeleeuwen verloor de stad aan belang, een stilstand die duurde tot in de 19de eeuw. Na de Franse Revolutie werd de abdij verkocht en de gebouwen geplunderd en grotendeels afgebroken (De Winter 2010, 1-2).

Evaluatie van de bewaringstoestand en motivatie voor de afbakening

De stedelijke ruimte bewaart sporen van samenlevingen die daar achtereenvolgens aanwezig waren en deze ruimte aan hun noden hebben aangepast. Ze is met andere woorden het resultaat van een complex levenstraject waarbij de invulling veranderlijk was naar gelang de sociaal-economische, maatschappelijke en institutionele context. Meer nog dan bij dorpen hebben stadsplattegronden een cumulatief karakter en verschillende fasen. De meeste steden zijn niet als geheel gepland, maar hebben vaak een oude nederzettingskern die teruggaat op een oude burcht of abdij, een economische infrastructuur of andere. Soms kunnen deze zelfs refereren naar een oudere, vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid.

Het gebruik van de 19de-eeuwse kadasterkaart (gereduceerd kadaster) als bron voor het onderzoek naar de historische gelaagdheid van een stad wordt gesuggereerd omdat deze een tijdsbeeld geeft van net voor de industrialisering en omdat dit de eerste nauwkeurige versie van het kadaster is met perceelsaanduiding. De oorspronkelijke perceelsindeling van een stad is een relatief stabiel element in de plattegrond, die vaak een pre-stedelijke oorsprong kent. Ondanks de processen van herverdeling blijven oude bezitsgrenzen en straatpatronen toch lang zichtbaar in het stedelijke landschap. De historische stedelijke kernen zijn immense archeologische sites en behoren tot de meest uitgebreide en complexe sites ter wereld, zowel in extensie als in stratigrafie. Tegelijkertijd zijn deze sites door permanente verstedelijking en stedelijke ontwikkeling ter plaatse zwaar bedreigd.

Wat betreft de afbakening wordt er traditioneel van uitgegaan dat de aanwezige versterkingen in de eerste plaats louter defensieve structuren waren en als dusdanig infrastructuur met een zware belemmerende invloed op de stadsontwikkeling. Hieruit volgt de constructie om de stadswallen te beschouwen als grenzen aan de stadsgroei en dus als bepaling van stadsfasen. De stadswallen vormen een belangrijk onderdeel van de stedelijke identiteit en zijn als zodanig actieve componenten en bepalend voor de conceptuele stedelijke ruimte vóór de industriële periode en dus ook betekenisvol als afbakening van de complexe archeologische sites die steden zijn.

Omwille van al deze redenen wordt de grens van de archeologisch complexe en waardevolle ruimte vastgelegd op de buitenste afbakening van de stadsgracht rond de wallen en muren. De grachten bieden bovendien goede bewaringscondities voor organisch stedelijk afval. In een aantal gevallen werden de laatmiddeleeuwse muren tussen de 16de en de 18de eeuw vervangen door bastions en Vaubanversterkingen. De vergelijking met oudere stadsplannen laat echter steeds zien dat deze latere omwallingen ook de volledige laatmiddeleeuwse ruimte omvatten.

Het intekenen van de kernen gebeurde vanuit de ruimste perceelsafbakening en rekening houdende met belangrijke fysieke grenzen. Deze afbakening concentreert zich in de eerste plaats op de begrenzingen die zichtbaar zijn op de kaart, zoals stadsmuren, omwalling, stadsgrachten. Ook de open ruimtes tussen de bebouwde kern en strategische elementen zoals de rivieroever worden mee opgenomen. Op deze manier zijn we honderd procent zeker dat de afbakening van de historische stedelijke kernen in Vlaanderen dekkend is voor de volledige zone met complex stadsarcheologisch erfgoed (Tys e.a. 2010).

Bibliografie

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000.

Gereduceerde Kadasterkaart van België, Dépôt de la Guerre, uitgegeven in 1845-1855, schaal 1:20.000.

CHARLES J.L. 1965: *La ville de Saint-Trond au moyen-âge. Des origines à la fin du XIVe siècle*, Bibliothèque de la Faculté de Philosophie et Lettres de l'Université de Liège, 173, Parijs.

DE WINTER N. 2010: *Archeologische evaluatie en waardering van de abdijsite van Sint-Truiden (provincie Limburg)*, Sint-Truiden.

DRIESEN P. e.a. 2009: *Archeologische opgraving in de kelders onder de hal van het stadhuis van Sint-Truiden*, Rapport 84, Sint-Truiden.

GERITS J. 1989: *Historische steden in Limburg*, Brussel.

PAUWELS D. & Van den Hove P. 2006: Sint-Truiden: van bronstijdkuil tot bunker, *Limburg. Het Oude Land van Loon* 85/2006.4, 308-314.

SMEETS M. 2013: *De archeologische begeleiding in de OLV-kerk te Sint-Truiden*, Archo-rapport 155, Kessel-Lo.

TYS D., BUYLE E., VERDURMEN I. & CANTERS F. 2010: *Vectorisering en karakterisering van nederzettingkernen op basis van het zgn. 'gereduceerd kadaster'*, Skar-rapport 5, Brussel.

VENKEN J. 1993: *Oud Sint-Truiden en omgeving*, Gent.

VERHELST K. 1993: De domeingroep Halen. Een onderzoek naar de historisch-geografische, economische, politieke en religieuze structuren van de parochies Donk, Halen, Linkhout, Berbroek, Zelk, Schulen en Loksbergen tijdens de vroege en volle middeleeuwen, *Het Oude Land van Loon* 48, 3-187.

SCHLUSMANS F. 1981: *Sint-Truiden* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/20972> (geraadpleegd op 03 juni 2014).

http://www.eyes-e-tools.com/update/pages/stt_info2.asp?seq=2931&custid=116 (geraadpleegd op 03 juni 2014).

Is aangeduid als

- **Sint-Truiden (Sint-Truiden)** Deze zone omvat de historische stadskern van Sint-Truiden.

Omvat

- **Schepen Dejonghstraat (Sint-Truiden)** Het proefputten- en proefsleuvenonderzoek wijst op de aanwezigheid van een archeologische site met sporen te dateren van de vroege middeleeuwen tot in de postmiddeleeuwse periode. De bewaringstoestand van de aangetroffen sporen is goed, zeker voor wat betreft deze in het onderste niveau. De aanwezigheid van twee dikke ophogingspakketten, de zogenaamde bruine en zwarte laag, heeft hier een rol in gespeeld. De sporen die aangetroffen werden betreffen stenen muren en muurfunderingen, paalkuilen, kuilen en een greppel. Een aantal kuilen zijn omvangrijk. Vermoedelijk betreffen het (afval)kuilen, beerputten, waterputten,... Sporen van ambachtelijke activiteiten werden niet aangetroffen, maar kunnen gezien de ligging van het onderzoeksgebied in een historisch woonblok wel verwacht worden. Hetzelfde kan gezegd worden van sporen die te maken hebben met tuin- en erfinrichting.
- **Naamsevest (Sint-Truiden)** De overblijfselen van de Brustempoort bestaan uit twee delen: een poortgebouw uit de eerste helft van de 12de eeuw, en een vooruitgeschoven versterking of 'rondeel' dat werd gebouwd in 1509-1510.

- **Diesterstraat 66 (Sint-Truiden)** Het proefputten- en proefsleuvenonderzoek wijst duidelijk op de aanwezigheid van een archeologische site met sporen te dateren vanaf de laatmiddeleeuwse periode.
- **Diesterstraat (Sint-Truiden)** Het projectgebied had een oppervlakte van ca. 427 m² en bevatte naast sporen van huizen ook een segment van de volmiddeleeuwse verdedigingsgracht van de Sint-Trudoabdij.
- **Diesterstraat 68 (Sint-Truiden)** In de proefsleuf en de 2 proefputten konden in het totaal 89 sporen herkend worden over 2 archeologische niveaus met plaatselijk meerdere nivellerings- en afdekkingslagen. Het onderste archeologische vlak zat op 1 tot 1,5m beneden maaiveld. De sporen werden aan de hand van geassocieerde vlakvondsten gedateerd in de middeleeuwen. Mogelijk bevat het terrein al bewoningssporen van in de 10de eeuw.
- **Luikerstraat (Sint-Truiden)** In het kader van herstellingswerken werden resten van de nog bewaarde Brustempoort aangetroffen, zowel van de 13de-14de eeuwse fase als de latere aanpassingen in 1509-1510 en vóór 1675.
- **Schepen Dejonghstraat (Sint-Truiden)** Tijdens de werfbegeleiding werden er, naast dertien recente verstoringen, twee archeologische sporen (in WP2) en twee losse vondsten (in PR5) aangetroffen.
- **Schepen Dejonghstraat 29 (Sint-Truiden)** De kelder heeft een tongewelf en is volgens de vinder opgebouwd uit baksteen. De kelder was al gedeeltelijk beschadigd en opgevuld.
- **Clement Cartuyvelsstraat, Slachthuisstraat (Sint-Truiden)** De werfbegeleiding liet toe vast te stellen dat de omwalling van Sint-Truiden uit 1050 eerder beperkt is geweest van omvang en dat de omwalling uit 1129 verantwoordelijk is voor de omvangrijke uitgraving zoals die nog deels zichtbaar is ter hoogte van de Kapucijnenvest.

Is deel van

- **Sint-Truiden (Sint-Truiden)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/140054>

Unesco werelderfgoed bufferzone: Stadhuis Sint-Truiden met belfort: buffer

Unesco werelderfgoed bufferzone

Beknopte karakterisering

Typologies [belforten](#), [hallen](#), [stadhuizen](#)

Datering [derde kwart 14de eeuw](#), [eerste kwart 17de eeuw](#), [derde kwart 18de eeuw](#)

Betrokken personen

- [Bolgrez, Johannes \(Ontwerper\)](#)
- [Fayn, Etienne \(Ontwerper\)](#)
- [Govaerts, Willem \(Ontwerper\)](#)

Beschrijving

Het stadhuis van Sint-Truiden met belfort is [erkend als werelderfgoed](#). De binnenstad van Sint-Truiden werd als bufferzone rond deze gebouwen afgebakend.

Het [volledige dossier](#) kan je raadplegen op de website van UNESCO.

Is de omvattende aanduiding van

- **Grote Markt 68 (Sint-Truiden)** De oprichting van een hal op de markt dateert van 1366; van deze constructie, mogelijk een houtbouw, resten nog enkele sporen (kalkstenen zuilen). De hal, zoals deze bewaard bleef in de onderbouw van het huidige stadhuis, kreeg zijn huidig uitzicht in 1755.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15037>